

Ο „ΝΟΥΜΑΣ“ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ :

Για την Ελλάδα Δρ. 10.—Για το Έξω-
τερικό Φρ. 10

10 Λεπτά το κάθε φύλλο λεπτά 10

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ : Στα κιάσκια της Πλατείας
Συντάγματος, Ομονοίας, Υπουργείου Ο
κονομικών, Σταθμού Τροχιοδρόμου (Ο-
φθαλμιατρείο) Σταθμού Υπογείου Σιδηρο-
δρόμου (Ομόνοια) στο καπνοπωλείο Σαρρή
(Πλατεία Στουρνάρα, Έξαρχεια) και στο
βιβλιοπωλείο «Έστιας» Γ. Κολάρου.

Η συνδρομή του πληρώνεται μπροστά
κ' είναι για ένα χρόνο πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ

κ' έναν καιρό κάποιος βουλευτής μας ταξί-
δευε από την Καλαμάτα στον Πειραιά. Στο βα-
πορι μέσα μηχανικός ήτανε ένας συμπατριώ-
της του και κομματάρχης του. Όταν δεν είχε
δουλιά κάτω στη μηχανή ο μηχανικός, ανέ-
βαινε πάνω στο κατάστρωμα, αντίμωνε τον
βουλευτή του, πίνανε τον καφέ ή τη μαστίχα
μαζί και τ' άλεγαν. Ζύγωναν μάλιστα τότες
κ' οι έκλογες και θέματα ενδιαφέροντα για
κουδέντα δεν τους έλειπαν.

Ένα δειλινό ο μηχανικός άργησε νάνεβη
άπάνω. Ο βουλευτής στενοχωριότανε. Τί νά-
γινε ο φίλος; Και τον χρειαζότανε κιόλας. Εί-
χε θυμηθ' κάποιον δάσκαλο που τους πολέμη-
σε στη περασμένη έκλογη κάτω στην επαρ-
χία κ' ήθελε νά ρωτήσει τον μηχανικό αν ξέ-
ρη τίποτα, αν ο δάσκαλος τον πολεμάει ακό-

μη, για νά ζητήσει, σά θά φτάσουν στην Α-
θήνα, από τον Υπουργό τη μετάθεσή του ή
την πάση του.

Πάει λοιπόν ο βουλευτής στη σκάλα που
κατέβαινε στις μηχανές και φωνάζει τον μη-
χανικό :

— Κύρ Παναγιή, δέν ανεβαίνεις άπάνω ;

— Κύρ Σπύρο, μιά στιγμή κ' έφτασα !

Και σέ λίγο ανεβαίνει ο κύρ Παναγιής ά-
πάνω, κρατώντας στα χέρια του μιά σφυρίδα
όκαδιάρικη, έτοιμη για τή φωτιά,

— Πού τή βρήκες ; τόν ρωτάει ο βουλευ-
τής.

— Τήν ψάρεψα κάτω στη μηχανή ! απαν-
τάει ο κύρ Παναγιής, ο μηχανικός, πούταν
και λίγο χωρατατζής.

— Κάτω στη μηχανή; τόν ξαναρωτάει με
θαυμασμό ο βουλευτής.

— Ναί, κάτω στη μηχανή, κύρ Σπύρο μου.
Δέν τό πιστεύεις ; Ξέρεις, όλα τά βαπόρια
στο πάτο, από κάτω από τις μηχανές, έχουν
μιά τρύπα θεόρατη, για νά τραβάμε όση θά-
λασσα μιάς χρειάζεται για τις μηχανές, και
για νά... παίρνουμε και μεϊς άγέραι ! Λοιπόν,
πού λές, κύρ Σπύρο μου, καμμιά φορά τυχαί-
νει νά νέυη κανένα ψάρι σ' αυτή τήν τρύπα ;
άμέσως τό ρουφάει τότες ή μηχανή άπάνω,
παστρεμένο και χαζόρικο για τή φωτιά, κα-
θώς βλέπεις τούτη δώ τή σφυρίδα, κι αν τύχη
μάλιστα ή μηχανή νάχη και πολλή φωτιά,
μιάς τό φέρνει άπάνω τό ψάρι και ψημένο !...

Ο βουλευτής τό πίστεψε αυτό. Μόνο ο κύρ
Παναγιής δέν μπόρεσε νά τό πιστέψη ποτέ σάν
έμαθε πώς ο βουλευτής του, ο κύρ Σπύρος,
έγεινε Υπουργός τών Ναυτικών κ' έφρόντιζε
μάλιστα νά φτιάση και στόλο.

Η ιστορία αυτή, άληθινή ίσα με τήν τε-
λευταία γραμμή, συνέβηκε χρόνια τώρα. Δέν
έχει όμως καμμιά σημασία αυτό. Μπορεί νά
συμβαίνει κάθε μέρα, άφού διορίζονται Υ-
πουργοί τώε Ναυτικών άνθρωποι που ξέρουν
άπό καράδια όσο κι ο Μιστριώτης από λογική.

ΣΕ ΔΕΚΑ

δεκαπέντε μέρες, τό πολύ, φεύγει για τήν Αίγυπτο ο
πολύτιμος συνεργάτης μας κ. Ηλίας Π. Βουτιεριδης.
Θά μείνει ένα δυό μήνες, θά γυρίση Άλεξάντρα, Καί-
ρο, Πόρτ-Σαΐδ, κι όπου άλλου βρίσκονται Έλληνες
και θά κηρύξη σέ λέσχες και σέ συλλόγους τό Εύαγ-
γέλιο τής Δημοτικής, πούναι και τό Έθνικό μας
Εύαγγέλιο.

Οι πατριώτες μας εκεί κάτω πούχουν δ' ίσα με
τόρα τόσους διακονιάρους τών γραμμάτων και τόσους

φιλολογικούς σαλιάρους, θά γνωριστούν και μ' έναν
άληθινό φιλόλογο που δέν πάει νά διακονέψη, αλλά νά
διδάξη, νά πείση, νά νοιώξη τά μάτια στο φώς και στην
Άλήθεια.

Τόν Βουτιεριδή τόν στέλνει ο «Νουμάς», και κα-
μαρώνει γι' αυτό. Μεγάλα πράματα δέ λέμε. Μάχουμε
τήν πεποθηση πώς ο Βουτιεριδης θά σ' αγενέψη στην
Αίγυπτο κ' οι φίλοι μας εκεί κάτω θά μιάς εύγνωμο-
νούν που θά γίνουμε άφορμή νά γνωριστούν μ' έναν ά-
ληθινό πατριώτη και μ' έναν εύσυνειδητο λόγιον.

Ο Βουτιεριδης γράφει τώρα τήν πρώτη διαλέξα
που θά κάνει στην Άλεξάντρα, με τήν τίτλο «Οι Μαλ-
λιαροί». Δεύτερη διαλέξη του θά'ναι «Ψυχαρισμός κ'
Έθνομός» και τρίτη «Ο Νουμάς και ή Ίδέα».

Τις διαλέξεις τού Βουτιεριδή θά τις δημοσιεύσουμε
αργότερα και στο «Νουμά».

ΓΕΙΑ ΣΟΥ

Παντόπουλε, κι άθήνιστά τά είπες. Τόν ρώτησαν τόν
καλό μας ήθοποιό ποιός είναι ο καλύτερος, ο μεγαλύ-
τερος Ρωμικός θεατρίνος, κι ε Παντόπουλος άπακρίθη-
κε έτσι, με λιβελλά και μ' ειλικρίνεια.

— Όλοι είμαστε μεγάλοι. Δέν βλέπω τό λόγο
γιατί νά μ' ή γίνουμε πιά πολύ μεγάλοι, άφού και τό
θεάτρο μας έφτασε στόν κορυφώνα τής δόξας, καθώς
όλα στην Ελλάδα. Τί τά θέλετε, βρε άδερφέ. Άράξ-
με. Φτάσαμε στο λιμάνι Κ' οι Υπουργοί μας, κ' οι
πρωθυπουργοί μας, κ' οι νομοθέτες μας, κι ο στρατός,
και τό ναυτικό κι ο κλήρος κ' ή εκπαιδευση προόδεψαν
παρκαπολύ. Έπομένως και τό θεάτρο κ' οι ήθοποιοι έ-
πρεπε νάκολουθήσουν τήν πρόοδο κ' τήν. Δέν ήταν δυ-
νατό νάποτελέσουν παρκατυρία. Καταλάβετε ; Φτάσα-
με στο κορυφώνα ! στόν κορυφώνα !...

Αμίμητη όμως είναι κ' περιγραφική ό τ' ης
τού συντάχτη τών «Καιρών» που περιγράφει κοντά
στάλλα και τήν άφαιροτική ό τ' ης (!) τού κ.
Δ. Τσβουλάρη.

Καμαρώστε πορτραίτο, μιά φορά :

... Η μορφή αυτούώς εκ τών ρόλων τούς όποιους
έπί σειράν έναυτων υπεδύθη, έχει προτάξει πλέον με-
σαιωνικών τινά τύπον τής έποχής τού φεουδαρχισμού
και τών ήμερών τής άκμης τών Κομητειών εν Άγ-
γλία. Η μάλλον εάν είχονεν πρόχειρον είκόνα τινά
Βενετού Δόγη, εξ ίκαίνων τας όποιας άφηκε μέχρις υ-
μών ή τέχνη τής Αναγεννήσεως, έστερημένην όμως
τών κακίων τών Δογών, πολύ όλίγον ήθέλαμεν δυσκο-
λευθ' ή νά εύρωμεν άρμονίαν μορφωτικών γραμμών με-

χέρι, για νά τού κάνει σά άλήθεια σ' α θ ρ ο τό κρα-
νίο. Καλά που πετάχθηκε ο διάκος νά τόν κατεβάση άπ'
τό στασίδι, είδ' άλλως σ' τή γιορτή τής Άγίας Πελα-
γίας μεγάλο πελάγμα στην εκκλησιά θά γενότανε. Ο
κύρ Αντώνης θέλησε νά ζητήσει τήν αίτία, νά κάνει πασα-
ρία γιατί τόν κατεβάδουνε, μά βρέθηκαν δυό τρείς φρό-
νιμοι χριστιανοί και τόν τράβηξαν από κει με τό ζόρι,
πρίν γενούν τά χειρότερα. Μεγάλο βουτίο τόν συνόδεψε
άπ' τήν εκκλησιά σάν έφυγε, σάν τό φλωρί κατακίτρινος,
έτοιμος, θαρρείς, νά λιγοθυμίση. Η γυναίκα του κ' ή
άδερφή της σπρώχνοντας δεξιά και ζερβά όσους όσους βρί-
σκανε μπροστά τους, φουώντας σάν λάμιας και φαρμάκι
φτύνοντας σάν όχιές, πεταχτήκανε μονομιάς δέξω κ' όρκο
βάνανε στην Άγια Πελαγία νά σωρομαδήσουνε τρία
τρία τό δεσπότη, μόλις πείση σά νύχια τους. Βγήκανε
μαζί τους και κ' ατ' γρηές γειτονισσες, που κάναν μ' άπο-
ρία τό σταυρό τους και τό φουούσαν και δέν έκρύωναν !—
Μπα, μπα ! Χριστός τσε Παναγιά ! Πάει, ψεύτισε ο κόσμος,
ψεύτισε ! Καλά έτσι κατεβάδουνε άπ' τό στασίδι, μπρός
στον κόσμο, ένα 'νοικοσύρη, ένα γραμματιζούμενο άθρω-
πο, πρίν καλά καλά τελειώση τό λόγο; Πάν αυτά τά
πράματα; Αμ που καταλάβαινε ο δεσπότης, ένα ξύλο
άπελέκχτο, τά λόγια τού τσούρ Αντώνη, πούνε βαθεία
Έλληνικά, σάν τού Χρυσόστομου !

Ο ρήτορας, σάν βγήκ' άπ' τήν εκκλησιά, κάθησε

χαρβαλωμένος στην πεζούλα, γιατί τρέμαν όπ' τή σύγ-
χυση και τού λιγύζαν τά γόνατα. Η γυναίκα του άρχισε
νά τού τρίβη τά χέρια, φωνάζοντας πώς αυτή θά βολέψη
τό δεσπότη κ' ή γνοια του ! Ας μή σεκλητίξεται και θάρ-
θη κ' ή σειρά του ! Η άδερφή της ή Δούλα ξεκούμπωσε
τό γιλέκο τού Αντώνη και τό παντελόνι του, για ν' ανα-
σάνη, ως πού μιά γριά δέν βάσταζε νά μήν στραβομου-
τσουνιάση, λέγοντας πώς δέν είναι φρόνιμο νά μνήν άνοι-
χτή ή πόρτα τού κλουβιού του ! Η κερά Γιάννα, ή
κουμπάρα της, έτρεξε στο γειτονικό μπακάλικο, νά τού
φέρει λίγο ρούμι, κ' ή Νικολού, ή γειτόνισσα τούχωσε στή
μύτη μιά πρέξια ταμπάκο, νά φτερνισθ' ο άνθρωπος και
νάρθη σά συγκαλά του ! Βλέπεις πολύ βαρείά τ' όπρη !
Στό τέλος άνίσανε βαθεία, ο καφερός, αναστέναζε άπ' τήν
καρδιά του κ' άρχιζε νά κλαίη, σάν μωρό παιδί, ήκουμ-
πώντας σ' τά χέρια τό κεφάλι—Σ' αυτόνα, έλεγε, νά γενή
τέτοιο βεζυλίκι, έν ήσθε χριστιανοί, σ' αυτόν, που κανέ-
νας δέ βρέθηκε νά τού πατήση τήν κάπα ! Τί τούκανε,
μωρέ, τού τραγογένη και τόν πολεμάει; τότες ζήλεψε, ο
ξυλοσχίστης, π' ούτε γρύ δέν μπορεί νά βγάλη άπ' τό
ξημάδι του; Ας κάτση σά αύγά του κ' άς μήν τόν πο-
λυζαλίξη, γιατί βάνει τό καπελλάκι του και τρέχει στόν
υπουργό, νά τά κάνει πέρα πέρα θάλασσα !—Ας κοιτάξη
τήν τύφλα του, φώναζε κ' ή Αντωνάνα, κ' άς μή γυ-
ρεύη νά τά βάνη μ' άλλους, που φαντάζανε σέ πιά μεγά-
λα πρόσωπ' άπ' τή μούρη του ! Ο άντρας της, σάν ήτανε

σύμβουλος δημοτικός, και στο παλάτι έκανε τή φιγούρα
του και τό σταυρό τού Σωτήρα έπ' τρε, με τήν άξία του !
Ας άνοίξη τά στραβά του νά τόν δ' ή, σ' τά στήθια του
κρεμασμένο ! Οι φωνάρες της λίγο λίγο μαζέψανε κι άλ-
λες γυναικούλες, μάζεψαν παιδιά, μπήκανε σ' τή μέση
και κ' ατ' γέροι, που καλά καλά δέν είχανε καταλάβει τί
συνέβηκε, κ' έτσι, για ίκανοποίηση τού ρήτορα, έγεινε
γύρω του σωστή διαδήλωση, έτοιμη νά γιουχαίση τόν δε-
σπότη αν εκείνη κ' όλας τή στιγμή έβγαине. Εύτύχημα
είναι πώς αυτή τή φορά φάνηκε φρόνιμος ο κύρ Αντώνης,
γιατί προτίμησε νά πάη με παράτα σά σπ'ίτι του, παρά
νά περιμένη τό δεσπότη έξω, χωρίς νάνε βέβαιος αν έβ-
γαине κερδισμένος. Έπειτα δά δέν έσχυόυτε πώς βρίσκό-
τανε και στόν τόπο τους άστυνομία...

Μπροστά ο ρήτορας, φουσκωτός και λυγιστός, με τή
γυναίκα του, πίσω ή Δούλα με τις γειτόνισσες και τών
παιδιών τό λεφούσι, γέμισαν τό δρόμο γυρίζοντας σ' τό
σπίτι τους, διωγμένοι άπ' τήν εκκλησιά μά όχι και νικη-
μένοι, μά τήν άλήθεια ! Στην πόρτα τους στακότανε ο
μοναχογιός, έτοιμος για περίπατο, με τά Κυργιακάτικα
βουχά του, με τό μπαστούνάκι του, άφέντης με τά όλα
του. Σάν τόν είδε ή μάνα του, έτσι από πρίν για καυγά
έτοιμασμένη, σκύλισε άπ' τό καλό της—Μπρέ, τού λέει,
κακ' ή ώρας γέννημα, συγκαμμένος ήσανε και δέν ήρθες
στό λόγο τού πατέρα σου; Άχ μωρέ Μπατήμη ! κάλλιο νά

ταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ κ. Ταβουλάρη. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀφαιρετικότης τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ κοινῇ συνομιλίᾳ δὲν ἐπαίσει νὰ τὸν διακρίνῃ καὶ νὰ ποτελῇ ἀναπόσπαστον αὐτοῦ χαρακτηριστικόν».

Τὶς εἰκόνας αὐτῆς οἱ μπογιατζήδες τὶς λένε πίσω-κάπουλες.

ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΙ

ὅσοι φωνάζουνε γιὰ τὴν πανηγυρικὴ ἀθώωση τῶν εἰ-κοσιεπτῶν ὑπαξιωματικῶν. Τὶ κακὸ ἔκαναν οἱ παληκα-ράδες ποὺ ἔπρεπε νὰ καταδικαστοῦν; Τίποτα. Κἀποιοὶ ἀπ' αὐτοὺς δάσχηκε ἀπὸ ἕναν καρετζίη στὸν Πειραιᾶ. Οἱ συνάδελφοί του θύμωσαν, κατέβηκαν στὸν Πειραιᾶ, μπήκαν στὸν κωσενί, ἔδειραν τὰ γκαρσόνια, τᾶκαναν ὅλα θάλασσα, κ' ὕστερ' ἀπὸ λίγο κικιρὶ περάσανε ἀπὸ τὸ στρατοδικεῖο καὶ ἀθωώθηκαν.

Αὐτὸ ἦταν ὅλο. Μήπως δὲν ἀθωώθηκαν κ' οἱ ἀ-ξιωματικοὶ ὅταν πῆραν στὴν «Ἀκρόπολη» καὶ τῆς ρημάξανε γρορεῖα καὶ τυπογραφεῖα; Μήπως δὲ θάθω-ώθουν κ' οἱ στρατιῶτες, οἷμα μεθαύριον σὺν κύνουν τὰ ἴδια;

Ζητᾶτε φύλλους, σπᾶχερα, καλότυχτοι. Σὲ μιὰ μη-χανὴ ξεχωρδωμένη, ὅπως εἶναι τὸ Ρωμαιοῦ, καθό-σαστε καὶ πονοκεφαλᾶτε γιὰ τὴν μιὰ βιδὰ λίγο λαοκά-ρδια.

ΦΩΝΑΖΟΥΝ

καὶ γιὰ τὴν διαγωνισμό τῶν ὑπολογιστῶν πῶς ἔγινε χατηρικός, πῶς ἔδωσαν καὶ πῆραν δηλ. καὶ σ' αὐτὸν τὰ περίφημα βουλευτικὰ μπιλιετάκια κ' οἱ εἰσβολοὶ τῶν ἰσχυρῶν. Σὰ δὲ βγαίνουν νὰ φωνάζουν! Καὶ πότε ἔγινε, παρκαλοῦμε, διαγωνισμός; ἔδω καὶ νὰ μὴν ἀκού-στοῦνε τὰ ἴδια παρᾶπαν; Μὰ καὶ πότε οἱ φρόνιμοι ἀνθρώποι πίστεψαν πῶς οἱ διαγωνισμοὶ στὸ Ρωμαιοῦ γίνονται γιὰ νὰ ταξιμεῖδονται οἱ ἱκανώτεροι; καὶ ὅχι γιὰ νὰ ρήχυνται στὸ χῆμα τὰ μάτια καὶ νὰ γίνονται τὰ ρουφετάκια;

Δίκιος λοιπὸν καὶ ὁ διαγωνισμὸς τῶν ὑπολογιστῶν καὶ δίκια ὅσα ἀδικα γίνονται κάθε μέρα στὸν τόπο μας.

ΦΤΗΝΑ ΒΙΒΛΙΑ

Στὸ γραφεῖο τοῦ «Νουμά» καὶ στὰ κιόσκια τῆς Ὁμο-νοίας καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν πωλοῦνται, τὰκόλουθα βιβλία. ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τὸ ἓνα — κ' ἓνα φρ. χρ. γιὰ τὸ ἔξωτερικόν:

Τοῦ ΨΥΧΑΡΗ: «Τὸνεῖρο τοῦ Γιάννη» καὶ τὸ «Τα-ξίδι μου». —Τοῦ ΠΑΛΛΗ: «Ἡλῖος καὶ Φεγγάρι». —Τοῦ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ: «Ἡ Μαζώχτρα (διήγημα) καὶ ὁ Βουρ-κόλακας (δράμα)». —Τοῦ ΦΩΤΙΑΔΗ: «Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ἡ εκπαιδευτικὴ μας ἀναγέννησις». —Τοῦ ΦΙΑΗΝΤΑ: «Γραμματικὴ τῆς Ρωμῆικης γλώσσας» καὶ «Ἀπὸ τοὺς θρόνους τῶν αἰώνων» (ποιήματα).

Οἱ ἀγοραστές τῶν ἐπαρχικῶν πληρώνουν 30 λεπτὰ τα-χυδρομικὰ γιὰ καθὲ βιβλίο.

Οἱ ἀγοραστές τοῦ ἔξωτερικοῦ δὲν πληρώνουν ταχυδρο-μικά

μὴν ἔσωνα νὰ σ' ἔκανα, τέτοιο ἀχαῖρευτο, κακορρίζικο πρᾶμα, ποὺ θεοὺ πρόσωπο δὲ θὰ ὀθί! —Βρὲ μάνα, πῶς τὰ πῆγατε μὲ τὸ λόγο; Σὺν ἀγριεμένονι μοῦρβατε ὅλοι σας! —Κακὴ ψυχρή σου, ζωντόβολο! —Τοῦρθε τοῦ δεσπότη ἀ-ποπληξία; μπᾶς κ' ἔπρεπε ὁ θόλος τῆς ἐκκλησιᾶς νὰ σὰς πλακώσῃ; μπᾶς... ὦ δὲ βρὲ μάνα! μὴ χειρότερα!.. Τὸ στι-βάδι τῆς Ἀντώνιας πετάχθηκε ἡρωικά, ὅσο νὰ πῆς κρεμμύδι καὶ ὅλο ποδερὸ σ' τὰ χέρια τῆς βρόντισε στὸ καύκαλο τοῦ γιου τῆς, μ' ἓνα φοβερότερο ἀνὰ θε μ α ι! Ὁ κύρ Ἀντώνης φρενιασμένος ἔρθε βοήθεια τῆς μὲ τὴ χοντρή του μαγκάρα καὶ ἔτσι, μὲ σ' τὰ γιουχαῖσματα τῶν παιδιῶν καὶ τὰ γέλια, ὁ ὅχτρος τόκοψε λάσπη, ὅρκο κάνοντας φριχτὸ πῶς θὰ θυμηθοῦνε κείνη τὴν ἡμέρα καὶ θὰ κλάψουν. Ἡ Δούλα, ἡ κακομοῖρα, ποὺ τὸ καινούριον αὐτὸ ρεζίλι μεσ' στὸ δρόμο δὲν τὸ περίμενε, χίλια χρώματ' ἄλλαξε ἀπ' τὴν ντροπὴ τῆς καὶ μὲ τὸ στανιὸ τοὺς ἔμπασε στὸ σπῆτι, γιὰ νὰ πᾶψῃ πὰ τοῦ κόσμου τ' ἀνα-στάτωμα. Ὁ Κύρ Ἀντώνης σὺν ξαπόστασε ἀπ' τὴν φουρ-τούνα, ἔπιδ ἀνόμεντα τὸν καφέ του καὶ ἀμέσως ἔκατσε στὸ γραφεῖο του, λέγοντας πῶς μὲ μιὰ πανταχούσα στὴν ἐσωμερίδα θὰ κάνῃ τὸ δεσπότη νὰ χάσῃ τὰ πασχίλια του. Ὅλοι βουδαθήκανε στὸ σπῆτι, μὴν τὸν ταράζουνε σὲ τέτοια σοβαρὴ ἐργασία, ἡ γυναῖκα του μέλιστα παρακά-λεσε τὸ γυφτοὺ νὰ γείτονα νὰ παρατήσῃ μιὰ στιγμὴ τὸ στυρὶ του. Κόλλες χαρτιά σκιστήκανε καὶ πολλὰς φορὲς ἀνοικοκλείστηκε τὸ λεζικὸ κ' ἡ γραμματικὴ τοῦ γιου

ΨΥΧΑΡΗ

ΖΩΗ ΚΙ ΑΓΑΠΗ ΣΤΗ ΜΟΝΑΕΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΝΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΥ ΡΟΜΠΙΝΣΟΝΑ *

Ἡ Μυριέλλα εἶχε τώρα καὶ ἀνάγκη νὰ μάθῃ ἀπὸ τὸ Γιάννη κάμποσα. Ὁ μπαμπᾶς τῆς στὸ καράβι ἔλεγε πῶς εἶταν ἀκατοίκητο ἐκεῖνο τὸ Νησί, καὶ νὰ σου ποῦ ἔδωλετε ἄθρωπο. Εἶχε τάχα καὶ ἄλλους ἀγριοὺς σὺν καὶ ἀφτόνα; Ἐπρεπε τάχα καὶ ἀπὸ ἄλλους νὰ προφυλαχτῇ; Θέλησε νὰ τοῦ ρωτήσῃ, γιὰτὶ συλλογιούντανε καὶ τὴ νύχτα ποὺ σίμωνε. Πῶς νὰ τοῦ δώσῃ νὰ καταλάβῃ; Τὸν τήραξε στὰ μάτια καὶ σὺν κόρη ἐξυπνὴ καὶ ἐξ-θαφρὴ ποὺ εἶτανε, τοῦ ἔδειξε πῶς εἶχε νὰ τοῦ μιλήσῃ. Ἀπλῶς τὸ χέρι πρὸς τὸ Νησί, τὸνὶ σημαδεύει τὸν ἴδιον μὲ τὸ δάχτυλό τῆς, σὰ νᾶλεγε, εἶναι μαθὲς σ' ἐν εἶναι κ' ὅλοι τέτοιοι στὰ βουνά. Μὰ ὁ Γιάννης τὸ πῆρε ἄλλως. Τὸ πρῶτ', ὄντας τὴν ἔβριζε σὺν ἄμμο μι-σοζώντανη, λυπήθηκε περισσότερο παρὰ ποὺ ντράπηκε, καὶ μετανοῶναι μόνον καὶ μόνον ποὺ δὲν τῆς φέρθηκε πιὸ γλυκά, νὰ τοῦ γελᾶσῃ κ' ἡ κόρη, γιὰτὶ θαῖρῳσε πῶς ἔφτανε νὰ τὴ χαδεῖσῃ σὺν τὴν κατσίκα τοῦ καὶ ἀφτὴ νάλλαξῃ ὅψιν. Νὰ ὅμως ποῖ ἴσα ἴσα εἰσιώνουνταν ἡ κόρη, τὸν κοιτάζε, προσπαθεῖ καὶ νὰ τοῦ μιλήσῃ. Ποιὸς ξερεῖ; Μπορεῖ νᾶθελε κιόλας νάρθῃ μαζί του, καὶ τοῦδειχνε τὸ Νησί. Ὁ καημένος τόκαμε γιὰ καλὸ ζύ-γωσε πιὸ κοντὰ στὴν κόρη, νὰ τὴν πᾶρῃ στὴν ἀγκα-λιά του, νὰ τὴν πᾶρῃ ἐκεῖ κάτω στὰ κατατόπια τὰ δικά του, γιὰτὶ ποῦ νὰ πᾶρῃ μοναχὴ τῆς, μὲ τὰ τρυ-φερά τῆς τὰ ποδαράκια; Μόλις ὅμως τὴν ἀγγίξε, μὲ τὴν ἰδέα τῶς τώρα τὸν ἤθελε, ἀκόμη πιὸ ξεφρενιασμένα τοῦ ἀνάψε ὁ πόθος τὸ αἷμα καὶ τοῦ πύρωσε τὰ μάτια.

Ἀπελπίστηκε ἡ Μυριέλλα. Καταλάθε πῶς ζῶν πιὰ δὲν εἶταν ἡ ζῶή τῆς στὸ βάραθρο τὸ Νησί, καὶ ἀγα-νάχτηκε δεινὰ μὲ τὸ ζῶο τᾶγριο, ποὺ δὲν ἐννοῶσε, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ νοιώσῃ. Θὰ ξανάρχιζε λοιπὸν πάλαι καὶ πάλαι τὰ ἴδια; Κάλλις ἡ Μυριέλλα νὰ πνιγῇ, νὰ γλυ-τώσῃ, νὰ χαθῇ καὶ ἀφτὴ τώρα μὲ τοὺς δικούς τῆς.

Δυνατὰ ξεσπάστηκε ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά του, τὸν κοίταξε στὰ μάτια μὲ καταφρόνιον ἀλόκλητο, καὶ βού-

Κοίταξε τὰ φύλλα 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, καὶ 106.

τῆς, νὰ τελειώσῃ. Ἀφτὸ δὲν τὴ πρόσμενε ὁ Γιάννης. Μὲ βία τὴν ἔρπαξε ἀπὸ τὸ μπράτσο, τὴν ψάρεψε ἀπὸ τὸ βῆθο, τὴν ἔφερε στὸ πρόσωπο τοῦ νεοῦ, τῆς ἔδειξε τὴν ἀμμουδιά, νὰ βγῇ, νὰ καθῇσῃ, καὶ πῶς ἀφτοὺς θὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. Καὶ ταχὶ ταχὶ, ἔγινε ἄφρη-τος πίσω ἀπὸ τὰ βράχια, δίπλα τῆς ἀμμουδιάς.

Ἐπρεπε ὁ Γιάννης συλλογισμένον σὲ μιὰν πετρα. Χίλιοι λογισμοὶ τοῦ παραδέρνανε τὸ μυαλό. Εἶτανε τὰ-πομεσήμερο καὶ γιὰ λίγες ἄρες ἀκόμα θὰ πλάκωνε ἡ νύχτα. Φαίνονταν ἡ θάλασσα πέρα πέρα ξεθαλούμενη ἀπὸ τὸν ἥλιον, ποὺ κατέβαινε πρὸς τὴ Δύση. Ἀναγύλ-λιαζαν ὡς καὶ τὰ βράχια τὰ ξερὰ μὲ τὶς ἀχτιδιές του, τόσο γλυκὰ τὰ χαδεῖε καὶ τὰ ποτιόκωνε μὲ τὸ φῶς του. Λοιπὸν, ἀπὸ ἐκεῖ κάτω, ἀπὸ μακριά, ἔρθε ἡ κόρη στὰ ξεροβράχια, καὶ τώρα νὰ ποῦ ἦρθε γιὰ νὰ πο-θᾶνῃ! Καὶ τῶρα ὁ Γιάννης ποῦ τὴ σκότωσε. Μὰ δὲ γίνονταν ἀφτό! Ἐβρίσκε συντροφο στὸ Νησί τοῦ τὸ καταραμένο, πὶο καλὸ συντροφο πὶο ἔμμερσ παρὰ ποῦ τὸ συντάσθηκε ποτὲ του, καὶ θὰ χάσῃ τὸ συντρόφου; Ὅχι, ὄχι! Μὲ κάθε τρόπο, νὰ τὴν κρατῇσῃ, νὰ φροντισῇ γι' ἀφτὴν μὴν τύχῃ καὶ τῆς ξεκαπεράσῃ τέτοια ἰδέα, ἰδέα θανάτου, ἀπὸ τὸ νοῦ. Εἶταν ὁ θεσα-βρός του, ὁ γλυτωμός του ἴσως, γιὰτὶ ἀρχίζε νὰ νοιώθῃ σὰ νᾶλλαζε μόνον καὶ μόνον ποὺ τὴν εἶδε τὴν κόρη στὰ-κρογιαλὶ. Μὰ μεπερόδουνταν οἱ στοχασμοὶ τοῦ κ' ἐ-σκυβε τὸ κεφάλι. Μὲ τὴν περήφρην ματιά τῆς, μὲ τὸ χαμόγελό τῆς τὰπαλό, μὲ τὴν θέλησιν, μὲ τὴ δύναμιν τῆς, μὲ τὴ φωνὴ τὴν ἀθρόπιν, τοῦ φαίνονταν ἡ κόρη σὺν κατὶ ξεχωριστό, καὶ τὴν καρδιά του λίγο λίγο γέμιζε τὸ σέβας ποὺ ἀνεβαίνει ἀπὸ κατώτερον πλάσμα σὲ ἀνώτερον καὶ σὲ κάνει σὰ δούλο του.

Μὰ τί δούλος, ἀφροδὲν ἀξιώθηκε οὔτε νὰ τὴν πε-ριποιηθῇ καθὼς περιποιούντανε τὰ ζᾶ του; Κι ὅριστε τί ἔδωλε. Στὸ βοριά, στὸ κρῦο, σὲ μιὰν ἀμμουδοῦλα δλο-γμυνη, δίχως ροῦχα, δίχως φαγί, δίχως τίποτις, θά-πόμνησκε ἡ κόρη τὴ νύχτα κ' ἴσως τὶς ἀκόλουθες νυχ-τιές, μιὰ καὶ δὲν τὸν ἄφρινε νὰ τὴν πᾶρῃ μαζί του, νὰ τὴ νοιάζεται. Ὅχι, τέτοιο πρᾶμα ἔπρεπε νὰ τὸ

του, ὅσο νὰ γραφῇ τὸ περίφημον αὐτὸ γράμμα, ποὺ πάρα κάτω βλέπετε, τὸ γεμάτο φωτιά καὶ λαύρα:

Κύριε συντάκτα!

Ἐγώφωσα φωνὴν ἐν μέσῳ δεκάτῳ ἐνάτῳ αἰώνι. Με-σουρανοῦσης τῆς λειτουργίας, ἀσεβῶς τῆς μάρτυρος Ἀγίας Πελαγίας, ὁ κακῷ τύχῃ ποιμνιοκράτωρ ἡμῶν Κύριος Σω-φρόνιος, ἐπιλαθὼν τῶν δεσποτικῶν αὐτοῦ γενειῶν, κατε-κρατήσατο ἡμᾶς τὸν λόγον καὶ ὁ κόσμος ὅλος φρίττων διὰ τῆς βίας ἐκ τοῦ ψαλτικῶς στασιδίου κατεκρημνίσθημεν. Βρυχᾶται πᾶσα πατριωτικὴ καρδιά καὶ ὀλοφύρεται, οὐαί! οὐαί! οὐαί! Ἰνα τί μωραίνει Κύριος, ὅν βούλεται ἀπὸ λείσαι; Καὶ ἔνα τί τὸ ἄλλας μωρανθήσεται, ὅ τινι ἀλισθήσε-ται; Θὰ ἐπανεέλθωμεν δριμύτερον!

Μετὰ σεβασμοῦ καὶ ὑπολήψεως
Ἀντώνιος Κουτρούλης

Πρῶτην γραμματοδιδάσκαλος, τέως σύμβουλος
δημοτικὸς καὶ νῦν ἱπότης τοῦ Σωτήρος.

Ὑστερα τὸ δίπλωσε, τᾶχλισε σ' ἓνα φάκελλο καὶ ἔ-γραψε ἀπ' ὄψω, μὲ μεγάλα γράμματα, «πρὸς τὴν ἐφημε-ρίδα Ὁ Ἐθνοφύλαξ, κατεπεῖγον. Ἐνταῦθα.» —Νὰ σὲ χαρῶ ἐγώ, ἀντρούλη μου, τοῦπε τότε ἡ Ἀντώναινα, δεῖλὰ δεῖλὰ σιμώνοντας, νὰ σὲ χαρῶ, μάτια μου! δὲν θὰ μᾶς διαδάσῃ, μαθὲς, τὸ γράμμα νὰ ἰδοῦμε καὶ ἐμεῖς τί τοῦ ψέλνεις; — Αἶ, καημένη γυναῖκα! —ἀποκριθῇς αὐτός, βάνοντας τὴ σφραγίδα του, μ' ἓνα περήφανον ἀέρα—ἔδω δέσποτάδες,

βλέπεις, καὶ δὲν καταλαβαίνουνε τὴ γλώσσά μου καὶ θὰ τὴν καταλάβετε σεις, ἄπραγες καὶ ἀγράμματα γυναῖκες; Ἐχω δῶ μέσα κατὶ ψηλὰ Ἑλληνικά ποὺ θὰ τὸν πιάσῃ τούρτουρας νὰ τὰ διαδάσῃ, ὁ τρισκατάρτος ὁ δέσποτας, ὁ ζηνταδελόνης! Ἐννοία σου καὶ θὰ μὲ ὀθί τί καπνὸ φου-μάρω!

Ἡ καλόψυχη ἡ γυναῖκά του δὲν ἐθύμωσε γιὰτὶ δὲν τὴν ἔκρινε γερὴ νὰ καταλάβῃ τις ἑλληνοκούρες τοῦ. Βέ-βαια πῶς τὸ χαρτὶ τ' ἀντρός τῆς θ' ἀστράψῃ καὶ θὰ βρον-τήσῃ! τοῦ φίλησε μὲ περηφάνεια... τὴ φαλάκρᾳ του, π' ὅλο σοφίες, θαρρεῖς, κατέβαζε καὶ ἔτοιμασε μὲ κέρει τὸ τραπέζι νὰ φᾶνε. Σὺν ἔτανε γραφτὸ τοὺς νὰ ποτιστοῦν ἀπ' τὸ πρῶτ' φαμάκια. φρόντισε νὰ βρῇ ἀλάθητ' ἀντιφάρ-μακο, κρασάκι ρετσινάτο, σὺν κεχλιμπάρι, καὶ μεζέδες ὀρεχτικούς, ποὺ πεντοβολούσανε καὶ πεθαμένο μποροῦσαν ν' ἀναστήσουν. Τύφλες νᾶλῃ ὁ δεσπότης! Κάτσανε στὸ τραπέζι πρόσχαροι, μὲ ὀρεξὴ διαολεμένη, καὶ ἡ ξανθὴ κείνη ρετσίνα ἄρχισε νὰ τὰ χρειάζεται, δταν ἡ γειτόνισσα ἡ Μαργαρώ μπῆκε πεταχτὴ πεταχτὴ, μ' ἓνα κοροῖδευ-τικὸ χαμογέλιο στὰ χεῖλια. Ὁ κύρ Ἀντώνης κατέβασε ἀμέσως τὰ μάτια του, ὅπως πάντα συνείθιζε, ἄμα στὸ φαί τοῦ χαλοῦσε κανεῖς τὴν ἡσυχία. Ἡ Ἀντώναινα πὶο πολιτικὰ ἀπ' τὸν ἄντρα τῆς, εἶπε, γιὰ τὰ μάτια, ἓνα ψυχρὸ ψυχρὸ—κα λ ὡ ς τ η ν ε ι κ ὅ π ι α ς ε ν ᾱ φ ᾱ μ ε —τρέμοντας ἀπὸ μέσα τῆς μὴν τύχῃ καὶ στερογγιλονάτση! (Στᾶλλο φύλλο τελειώνει)